

Sygn. akt V Ua 2/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2022 r.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st. sekr. sądowy Zofia Aleksandrowicz

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2022 r. w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku E. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) w P.

o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) w P.

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 8 lutego 2022 r. sygn. akt IV U 22/21

oddala apelację;

Sygn. akt V Ua 2/22

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 grudnia 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) w P. w sprawie nr (...) odmówił wnioskodawczyni E. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 6 stycznia 2018 roku do dnia 8 stycznia 2018 roku z tytułu świadczenia pracy na podstawie umowy zlecenia u płatnika (...) Spółka z o.o. oraz zobowiązał wnioskodawczynię do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za powyższy okres w kwocie brutto 428,70 PLN.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż wnioskodawczyni posiadała inny tytuł do objęcia ubezpieczeniem, a mianowicie umowę o pracę zawartą z płatnikiem PW (...), który to pismem z dnia 4 listopada 2019 roku wskazał, iż w dniach 6 stycznia – 8 stycznia 2018 roku wnioskodawczyni świadczyła pracę. Zdaniem ZUS wnioskodawczyni w okresie niezdolności do pracy wykonywała pracę zarobkową, a tym samym zaistniała podstawa zastosowania art. 17 ustawy zasiłkowej.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 8 lutego 2022 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni E. K. prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 6 stycznia 2018 roku do 8 stycznia 2018 roku i zwolnił wnioskodawczynię E. K. od obowiązku zwrotu pobranego świadczenia za powyższy okres.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego:

Wnioskodawczyni E. K. była niezdolna do pracy z powodu choroby w okresie od 6 stycznia 2018 roku do 8 stycznia 2018 roku.

Wnioskodawczyni podlegała ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu umowy zlecenia u płatnika (...) Spółka z o.o. w okresie od dnia 12 grudnia 2016 roku do dnia 31 marca 2019 roku.

Wnioskodawczyni jednocześnie była zatrudniona w oparciu o umowę o pracę w firmie PW (...). Właścicielem firmy PW (...) jest J. P..

W dniu 27 lipca 2020 roku J. P. wystawił zaświadczenia stwierdzające m.in., że wnioskodawczyni w dniach 6 – 8 stycznia 2018 roku nie była obecna w firmie.

W okresie niezdolności do pracy od 6 do 8 stycznia 2018 roku wnioskodawczyni nie świadczyła pracy na rzecz firmy PW (...), nie przebywała w tym czasie w firmie, nie wykonywała na jej rzecz czynności.

Dokonując oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego należało, zdaniem Sądu Rejonowego za bezsporne uznać dowody zgromadzone w załączonych aktach organu rentowego.

Oceniając dowody przedstawione przez strony Sąd I Instancji wskazał, iż w toku postępowania całkowity brak aktywności w zakresie postępowania dowodowego prezentował organ rentowy, a na ZUS jako zarzucającym wnioskodawczyni prowadzenie pracy zarobkowej w okresie niezdolności do pracy spoczywał obowiązek wykazania prawdziwości zarzutu zgodnie z zasadą ciężaru dowodu. Obowiązek ten był szczególnie istotny wobec przedstawienia przez wnioskodawczynię wraz z odwołaniem dokumentu o odmiennej treści niż dokument na którego treść powoływał się organ rentowy.

Argumentacja ZUS oparta jest na treści pisma firmy PW (...) z dnia 4 kwietnia 2019 roku. Jego treść jest sprzeczna z treścią pisma tej samej firmy z dnia 27 lipca 2020 roku.

Wyjaśnieniem powyższej sprzeczności są zeznania świadka J. P., właściciela firmy który wskazał, iż pismo z dnia 27 lipca 2020 roku zostało sporządzone przez niego, a w piśmie z dnia 4 kwietnia 2019 roku pod jego pieczęcią firmową widnieje nie jego podpis, a podpis jego ówczesnej asystentki S. L.. Świadek wskazał, że nie wie dlaczego jego asystentka sporządziła dokument o takiej treści, dlaczego podpisała się w jego imieniu. Świadek wskazał, iż p. L. sporządzała w jego imieniu pisma, ale nie wie czy była upoważniona do sporządzenia przedmiotowego pisma.

Powyższe zeznania świadka wskazują, jak podał Sąd Rejonowy, iż pismo z 4 kwietnia 2019 roku stanowiące podstawę argumentacji ZUS zostało sporządzone nie przez właściciela firmy, a przez inną osobę, której upoważnienie do jego sporządzenia jest wątpliwe.

Skutkuje to uznaniem za wiarygodne pisma z dnia 27 lipca 2020 roku, bez wątplenia sporządzonego przez świadka, a więc osobę kompetentną do udzielania informacji jako pracodawca i płatnik składek. Nadto pismo to koresponduje z twierdzeniami zawartymi w zeznaniach wnioskodawczyni, tworząc z nimi logiczną całość.

W ocenie Sądu Rejonowego dowody w postaci zeznań wnioskodawczyni i pisma firmy PW (...) z dnia 27 lipca 2020 roku są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają, a przy tym nie kwestionuje ich żadna ze stron postępowania, dlatego też Sąd Rejonowy uznał, iż mogą one stanowić podstawę ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny, Sąd Rejonowy stwierdził, że wnioskodawczyni należał się zasiłek chorobowy za okres od dnia 6 stycznia 2018 roku do dnia 8 stycznia 2018 roku, gdyż była ona w tym okresie niezdolna do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego (art. 6 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa).

Jednocześnie Sąd Rejonowy stwierdził, że wnioskodawczyni nie utraciła prawa do zasiłku chorobowego za w/w okres zwolnienia na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej, gdyż ZUS nie wykazał, a nawet nie próbował wykazać, aby

w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wykonywała ona pracę zarobkową w firmie PW (...) lub wykorzystywała zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia. W ocenie Sądu Rejonowego organ rentowy bezprawnie przerzucił na wnioskodawczyni obowiązek wykazania, że takich czynności nie wykonywała. Zdaniem Sądu Rejonowego treść pisma z dnia 19 kwietnia 2019 roku była niewystarczająca do uznania świadczenia pracy w okresie orzeczonej niezdolności, w sytuacji kiedy wnioskodawczyni przedstawiła pismo, z którego wynikało, iż w trakcie niezdolności do pracy nie wykonywała swoich obowiązków jako pracownik PW (...). ZUS winien był - zdaniem Sądu Rejonowego - przedstawić w takiej sytuacji inne wnioski dowodowe, zmierzające do wykazania zasadności przedstawionej argumentacji, czego nie uczynił.

Dlatego też, w ocenie Sądu I Instancji brak jest podstaw do zarzucenia wnioskodawczyni, że w okresie od dnia 6 stycznia 2018 roku do dnia 8 stycznia 2018 roku prowadziła działalność zarobkową, a tym samym uznał odwołanie E. K. za zasadne.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawczyni prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 6 stycznia 2018 roku do dnia 8 stycznia 2018 roku, zwalniając z obowiązku zwrotu wypłaconego świadczenia.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją pełnomocnik organu rentowego. Zaskarżonemu wyrokowi pełnomocnik zarzucił:

- 1) przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów wyznaczonej treścią art.233 kpc, a w konsekwencji,
- 2) naruszenie przepisów art. 17 ust. 1, art. 66 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2019r. poz.645 ze zm.) oraz art. 84 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U z 2019rz, poz. 300 ze zm.) polegające na uznaniu, że odwołująca ma prawo do zasiłku chorobowego za okres od 6.01.2018r. do 8.01.2018r. oraz nie ma obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za ten okres, w sytuacji gdy w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wykonywała pracę zarobkową.

Strona apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania E. K. od decyzji 2 grudnia 2019r. zmienionej decyzją z dnia 4 lutego 2019r., ewentualnie o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych dodatkowo ustalił:

Pismo z dnia 4 kwietnia 2019 roku, z którego wynika, że wnioskodawczyni w dniach 6-8 stycznia 2018 roku świadczyła pracę w firmie PW (...) w imieniu firmy PW (...) sporządziła i podpisała parafką pod pieczętą z personaliami pracodawcy pracownica S. L.. S. L. zrobiła to na polecenie pracodawcy, była ona upoważniona do podpisywania pism w imieniu pracodawcy.

W piśmie z dnia 4 kwietnia 2019 roku S. L. skłamała. W rzeczywistości wnioskodawczyni w dniach 6-8 stycznia 2018 roku nie była i nie świadczyła pracy w firmie (...), tak jak to wynika z pisma firmy (...) sporządzonego i podpisanego przez J. P. z dnia 27 lipca 2020 roku. Wnioskodawczyni nie świadczyła pracy w firmie (...) w całym okresie swojego zatrudnienia w tej firmie.

(dowód: zeznania świadka S. L.- protokół rozprawy z dnia 8 listopada 2022 roku, zeznania wnioskodawczyni – protokół rozprawy z dnia 21 czerwca 2022 roku, pismo z 27 lipca 2020 roku – k. 119 akt)

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem Sąd I instancji wydał ostatecznie trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów prawnych.

Sąd Okręgowy przyjmuje za własny ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny, uznając go – po jego uzupełnieniu – za wystarczający do rozpoznania apelacji.

Głównym zarzutem wywiedzionej apelacji jest naruszenie granic swobodnej oceny dowodów, przez odmowę dania wiary treści pisma z dnia 4 kwietnia 2019 roku, sporządzonego przez firmę (...) na potrzeby postępowania administracyjnego toczącego się przed ZUS w niniejszej sprawie, z którego to wynika, że wnioskodawczyni w dniach 6-8 stycznia 2018 roku, a zatem w okresie orzeczonej niezdolności do pracy, świadczyła pracę u drugiego pracodawcy w firmie PW (...), co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia art. 17 ust 1 ustawy zasiłkowej przez jego niezastosowanie i uznanie, że skarżąca miała prawo do zasiłku chorobowego za w/w okres.

Rację ma ZUS, że ocena dowodów dokonana przez Sąd Rejonowy była w tym zakresie niepełna. Świadek J. P. pracodawca skarżącej z racji upływu czasu od spornego okresu oraz faktu rzadkiego bywania w siedzibie firmy, nie pamiętał już, czy w dniach 6-8 stycznia 2018 roku wnioskodawczyni świadczyła u niego pracę czy też nie. Potwierdził jednak, że to on sporządził pismo z 27 lipca 2020 roku. Jednocześnie podniósł, że taką wiedzę z pewnością dysponuje jego asystentka S. L., która sporządziła i podpisała się pod pismem z 4 kwietnia 2019 roku. J. P. nie potrafił wyjaśnić dlaczego jego asystentka sporządziła pismo z 4 kwietnia 2019 roku, które w swej treści jest sprzeczne z treścią sporządzonego przez niego pisma z 27 lipca 2020 roku. Zeznania świadka J. P., wobec braku wiedzy świadka co do tego, czy skarżąca w spornym okresie świadczyła pracę, nie były zatem wystarczające do ustalenia, które pismo firmy (...) czy z dnia 4 kwietnia 2019 roku czy z 27 lipca 2020 roku odpowiada rzeczywistemu stanowi rzeczy. To, że pismo z 4 kwietnia 2019 roku podpisała S. L., która jak zeznał J. P., była do tego przez niego upoważniona, nie pozbawiało go automatycznie mocy dowodowej. Celem wyjaśnienia rozbieżności w treści tych dwóch pism konieczne było przesłuchanie w charakterze świadka S. L. Zeznania S. L. nie pozostawiają wątpliwości co do tego, że skarżąca w spornym okresie nie była w firmie (...) i nie świadczyła pracy. Co więcej z zeznań S. L. wynika, że skarżąca nie wykonywała pracy w firmie (...) nie tylko w spornym okresie, ale w ogóle, co stawia pod znakiem zapytania posiadanie przez nią drugiego tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym. W szczególności, że skarżąca nie była nawet w stanie wskazać w jakim wymiarze była zatrudniona w firmie, ani nawet w jakich godzinach pracowała. Dodatkowo pomimo zobowiązania Sądu nie złożyła nawet świadectwa pracy z firmy (...), a J. P. nie złożył do Sądu jej akt osobowych. Przedmiotowa sprawa nie dotyczy jednak ważności umowy o pracę zawartej przez skarżącą z J. P., ale tego, czy w okresie niezdolności skarżąca świadczyła na rzecz firmy (...) pracę. Zeznania świadka S. L. wykazały, że jej oświadczenie złożone w piśmie z 4 kwietnia 2019 roku było nieprawdziwe, gdyż wbrew temu co oświadczyła w piśmie, w dniach 6-8 stycznia 2018 roku skarżąca nie była obecna w pracy w firmie (...) i nie świadczyła pracy. Tym samym skarżąca sprostała obowiązkowi dowodowemu z art. 253 k.p.c. i wykazała, że treść dokumentu prywatnego w postaci pisma z 4 kwietnia 2019 roku, na podstawie którego ZUS wydał zaskarżoną decyzję, jest nieprawdziwa. ZUS nie udowodnił natomiast, jak tego wymaga z kolei art. 253 zd 2 k.p.c., że dokument z 4 kwietnia 2019 roku jest prawdziwy. S. L. oświadczyła bowiem, że w piśmie z 4 kwietnia 2019 roku, na polecenie pracodawcy, skłamała .

Skoro zatem skarżąca w okresie orzeczonej niezdolności do pracy nie wykonywała pracy ani nie wykorzystywała zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia, to Sąd Rejonowy nie naruszył art. 17 ust 1 ustawy zasiłkowej odmawiając jego zastosowania. W sprawie brak było podstaw do utraty prawa do zasiłku przez skarżącą za okres niezdolności do pracy, a tym samym brak było podstaw do żądania przez ZUS zwrotu tego świadczenia na podstawie art. 84 ust 1 w zw. z art. 84 ustęp 2 pkt 2 ustawy systemowej.

W myśl bowiem art. 84 ust 1 ustawy systemowej do zwrotu świadczenia ubezpieczeń społecznych obowiązana jest tylko taka osoba, która pobrała nienależne świadczenie. Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się z kolei zgodnie z art. 84 ustęp 2 pkt 2 ustawy systemowej świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Wypłacony skarżącej zasiłek chorobowy był świadczeniem należnym, gdyż w spornym okresie była ona niezdolna do pracy i nie utraciła ona prawa do zasiłku, gdyż nie zachodziły przesłanki z art. 17 ustęp 1 ustawy systemowej.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.